

Chełm, dn. 31.03.2023r.

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Dubienka za rok 2022.

Działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338), art. 12 ust. 1, 4 i 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r., poz. 537) oraz § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chełmie prowadził nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Na terenie Gminy Dubienka w roku 2022 zaopatrzenie ludności w wodę prowadziły trzy wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę: WZZ Dubienka, WZZ Skryhiczyn, WZZ Rogatka. Obiekty te eksploatowane były przez Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjne Sp. z o.o. w Dubience. Łącznie ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę korzystało ok. 90 % ludności zamieszkującej gminę. Ponadto nadzorem objęto 2 ujęcia indywidualnych podmiotów będących pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej oraz podmiotów działających na rynku spożywczym. Podmioty posiadają uzgodniony z PPIS w Chełmie zakres badań wody oraz częstotliwość ich wykonania, wyniki badań są przekazywane do wiadomości PPIS w Chełmie i wydawane są bieżące oceny jakości wody. W 2022 r. nie wydawano decyzji administracyjnych w celu poprawy stanu higieniczno-sanitarnego urządzeń wodociągowych.

W roku 2022 na terenie Gminy Dubienka nie prowadzono modernizacji stacji uzdatniania wody oraz rozbudowy sieci wodociągowej.

Nie odnotowano awarii sieci wodociągowej. Na wszystkich ujęciach woda poddawana jest procesowi odżelaziania. Proces stałej dezynfekcji wody nie jest stosowany. Na żadnym z ujęć proces stałej dezynfekcji wody nie jest stosowany. Dezynfekcja wody prowadzona okresowo w razie potrzeb w przypadku wystąpienia zanieczyszczeń mikrobiologicznych oraz w razie awarii. Dezynfekcja chemiczna prowadzona podchlorynem sodu. PUP Sp. z o.o. w Dubience sprawowało kontrolę wewnętrzną jakości wody rozprowadzanej przez zarządzane wodociągi w oparciu o uzgodniony z PPIS w Chełmie harmonogram. Badania wykonywane były przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Chełmie. Badania części parametrów z grupy B wykonane były przez laboratorium zewnętrzne o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań zatwierdzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

W 2022r. ludność zamieszkująca gminę nie zgłaszała reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na tym terenie. Prowadzono postępowanie administracyjne w sprawie doprowadzenia wody rozprowadzanej przez WZZ Skryhiczynie do jakości odpowiadającej wymaganiom higienicznym i zdrowotnym (przekroczenie liczby bakterii grupy coli). Po wdrożeniu działań naprawczych na ujęciu (chlorowania i płukania sieci) i ponownym przebadaniu wody wydano pozytywną ocenę jakości wody rozprowadzanej przez ww. wodociąg.

Niepokojącym zjawiskiem oprócz pojawiających się cyklicznie przekroczeń parametrów mikrobiologicznych na różnych ujęciach na terenie gminy jest fakt, że nie były one modernizowane od momentu ich budowy w latach 60-70 ubiegłego wieku, a prowadzone prace mają charakter doraźny i często są podyktowane koniecznością wykonania zaleceń zawartych w decyzji PPIS w Chełmie. Brak modernizacji może mieć wpływ na pojawianie się przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Przeszarzałe rozwiązania technologiczne również mogą utrudniać prowadzenie działań naprawczych przez zarządcę ww. obiektów.

Wykonano również monitoring substancji promieniotwórczych uzyskując pozytywne wyniki badania jakości wody z ujęcia WZZ Skryhiczyn. Woda z ujęcia WZZ Dubienka cechowała się zawartością Radonu na poziomie: $10,6 \pm 2,8$ Bq/l – narażenie niskie oraz WZZ Rogatka: $18,6 \pm 4,9$ Bq/l – narażenie niskie. Po przeanalizowaniu wyników monitoringu substancji promieniotwórczych należy stwierdzić, że zgodnie z §15 ust. 2 rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 17 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) w przypadku gdy stężenie trytu oraz izotopów promieniotwórczych radu Ra-226 i Ra-228 nie przekracza granic wykrywalności określonych w części C załącznika nr 6 do rozporządzenia pomiar ww. parametrów wykonuje się z częstotliwością co 5 lat (WZZ Dubienka, Skryhiczyn, Rogatka). Natomiast zgodnie z wymaganiami określonymi w części D załącznika nr 4 do rozporządzenia jeśli stężenie aktywności radonu w wodzie wynosi ≤ 10 Bq/l badanie tego parametru wykonywane jest jeden raz na 10 lat (WZZ Skryhiczyn). W przypadku WZZ Dubienka i Rogatka zgodnie z wymaganiami zawartymi w ww. załączniku do rozporządzenia stężenie aktywności radonu należy wykonywać z częstotliwością raz na 5 lat. Kolejne badania winny być wykonane w 2027 r.

Tabela 1. Charakterystyka wodociągów na terenie Gminy Dubienka

Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia					Liczba ludności korzystającej	
L.p.	Miejscowość	Gmina	Produkcja [m ³ /d]	Ocena wody	z wody dobrej jakości	z wody warunkowo dopuszczonej do spożycia
1.	Dubienka	Dubienka	70	dobra	1018	0
2.	Skryhiczyn	Dubienka	10	dobra	165	0
3.	Rogatka	Dubienka	35	dobra	781	0

Tabela 2. Liczba pobranych próbek wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia							
L.p.	Nazwa wodociągu	Parametry gr. A		Parametry gr. B		Dodatkowe badania	
		Nadzór bieżący	Kontrola wewnętrzna	Nadzór bieżący	Kontrola wewnętrzna	Nadzór bieżący	Kontrola wewnętrzna
1.	Dubienka	2	2	1	0	1	3
2.	Skryhiczyn	2	2	1	0	2	2
3.	Rogatka	2	2	1	0	2	2

Tabela 3. Liczba próbek fizyko-chemicznych nieodpowiadających wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia							
L.p.	Nazwa wodociągu	Mętność	Fe	Mn	NH ₄	Azotany	Azotyny
1.	Dubienka	0	0	0	0	0	0
2.	Skryhiczyn	0	0	0	0	0	0
3.	Rogatka	0	0	0	0	0	0

Tabela 4. Liczba próbek mikrobiologicznych nieodpowiadających wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia					
L.p.	Nazwa wodociągu	Escherichia Coli	Enterokoki	Bakteria grupy Coli	Ogólna liczba Mikroorganizmów w 22°C
1.	Dubienka	0	0	0	0
2.	Skryhiczyn	0	0	2 (13 i 7 jtk/100 ml)	0
3.	Rogatka	0	0	0	0

Charakterystyka przekroczonych parametrów mikrobiologicznych:

Bakterie grupy coli – do grupy tej należą m.in. *Enterobacter cloacae*, *Citrobacter freundii*, które mogą występować w odchodach, wodach bogatych w substancje odżywcze, glebie, rozkładających się resztkach roślinnych, a także w wodzie pitnej o relatywnie wysokiej zawartości substancji biogennej. Gatunki tj. *Serratia fonticola*, *Rahnella aquatilis*, *Buttiauxella agrestis*, wykrywane w kale rzadko lub nie wykrywane wcale, posiadają zdolność do rozmnażania w wodzie do picia o stosunkowo wysokiej jakości. Uzdatniona woda dostarczana konsumentom nie powinna zawierać bakterii grupy coli. Wykazanie ich obecności wskazuje na nieodpowiednie uzdatnienie, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną ilość substancji odżywczych. Obecność tych bakterii może powodować choroby przewodu pokarmowego.

Oceniając stan zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia na nadzorowanym terenie należy stwierdzić, że mimo wystąpienia jednostkowego przekroczenia bakterii gr. coli mieszkańcy Gminy Dubienka zaopatrywani z urządzeń wodociągowych, korzystali w roku 2022 z wody o dobrej jakości mimo jednostkowego przekroczenia bakterii gr. coli. Woda dostarczana z ww. ujęć nie powodowała negatywnego wpływu na zdrowie ludzi.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Cielistoku

Elżbieta Kuryk

